

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 39

van **CATHY COUDYSER**

datum: 7 oktober 2022

aan **JO BROUNS**

VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

Toeristische sector - Personeelstekort

In het rapport 'Impact van de coronacrisis op het toerisme in het Vlaams gewest' dat Toerisme Vlaanderen begin september publiceerde, lees ik dat in 2020 het aantal tewerkgestelden in de toeristische sector met 5% is gekrompen en dat de daling voor de loontrekkenden 10% bedraagt. Opgesplitst per deelsector is vooral in de logies- en recasector een sterke daling van het aantal tewerkgestelden waar te nemen van 11%. Ook het aantal loontrekkenden in de sector van de 'reisbureaus, reisorganisatoren en aanverwanten' daalde op zijn beurt met 11%. Tewerkgestelden in de sector van 'het personenvervoer door de lucht' en 'de diensten voor cultuur, sport en recreatie' daalden elk met 5%.

Ook de voorbije zomerperiode bleef het zoeken naar voldoende geschikt personeel om alle openstaande vacatures in de toeristische sector op te vullen een van de voornaamste uitdagingen.

Uit contacten die ik legde met de sector blijkt dat de toeristische sector/horeca deze tekorten deels heeft kunnen opvangen door tijdelijke arbeidskrachten aan te werven (jobstudenten) maar nu geconfronteerd wordt met het probleem dat ze deze tijdelijke arbeidskrachten opnieuw dreigen te verliezen omdat zij het wettelijke bepaalde maximum van aantal te presteren uren (waar verminderde sociale bijdragen tegenover staan) overschrijden.

1. Beschikt de minister over gedetailleerd cijfermateriaal met betrekking tot de evolutie van het aantal arbeidsplaatsen in de brede toeristische sector in 2021 tegenover de cijfers uit 2020 hierboven aangehaald? Graag cijfers per deelsector indien mogelijk (logies- en recasector, reisbureaus, personenvervoer, diensten voor cultuur, sport en recreatie). Graag deze cijfers voor Vlaanderen in zijn geheel en per provincie.
2. Welke conclusies trekt de minister wat betreft de effectieve negatieve impact die de coronacrisis vandaag heeft op het aantal tewerkstellingsplaatsen binnen de toeristische sector (en verschillende deeltakken) in Vlaanderen?
3. Heeft de minister of VDAB zicht op de mate waarin arbeidskrachten die tijdens corona de sector achter zich gelaten hebben sedert de heropstart opnieuw instromen dan wel dat dit personeel de sector voorgoed achter zich gelaten heeft?
4. Welke acties en/of maatregelen heeft de minister al uitgewerkt om de aantrekkelijkheid van jobs in de toeristische sector extra in de verf te plaatsen? Zijn er nog extra acties nodig en zo ja, welke concrete mogelijkheden ziet de minister daartoe? Wordt daarvoor samengewerkt met Toerisme Vlaanderen?

5. Kan de minister het voorstel van de sector steunen om de vraag te richten tot de bevoegde federale instanties om in navolging van de zorgsector ook voor de toeristische sector de werkuren van jobstudenten in het derde en vierde kwartaal van 2022 te neutraliseren zodat deze uren niet meetellen voor de berekening van de 475 uren die elk jaar door jobstudenten gepresteerd mogen worden tegen solidariteitsbijdragen?

ANTWOORD

op vraag nr. 39 van 7 oktober 2022

van **CATHY COUDYSER**

1. Voor het jaar 2021 zijn de cijfers over het aantal arbeidsplaatsen in Vlaanderen in de toeristische sector nog niet beschikbaar. Hieronder wordt de evolutie van het aantal arbeidsplaatsen in de toeristische sector weergegeven in de periode 2019-2020, op gewestelijk en provinciaal niveau. In totaal nam in Vlaanderen het aantal arbeidsplaatsen af met 4,9% tussen 2019 en 2020. Dit cijfer bevat loontrekkende tewerkstellingen, zelfstandige arbeid en tewerkstelling bij de Overheid. De grootste procentuele afname zien we bij de reisbureaus, waar het aantal arbeidsplaatsen krimpt met 11,3%. In absolute termen zijn de reisbureaus wel minder omvangrijk dan de logies- en recasector, die een daling van 7,3% optekent.

a) Vlaams Gewest

Deelsector	Totaal arbeidsplaatsen 2019	Totaal arbeidsplaatsen 2020	Evolutie 2019-2020
Logies- en recasector	114.803	106.475	-7,3%
Reisbureaus	4.645	4.118	-11,3%
Personenvervoer	33.457	32.723	-2,2%
Diensten voor cultuur	23.987	24.392	1,7%
Diensten voor sport en recreatie	18.692	18.060	-3,4%
Overige	4.074	4.029	-1,1%
Totaal	199.658	189.797	-4,9%

Bron: Toerisme Vlaanderen, bewerking: DWSE. De aantallen betreffen het aantal jobs. Voor de loontrekkenden en de overheid betreft dit het aantal jobs op 30 juni, de start van het hoogseizoen. Voor zelfstandigen gebeurt de telling in december.

b) Provincies

De provincie Antwerpen kent met 52.331 arbeidsplaatsen de grootste tewerkstelling in de brede toeristische sector in 2020, de provincie West-Vlaanderen is nummer twee met 40.395 arbeidsplaatsen. In absolute termen dalen het aantal arbeidsplaatsen in Antwerpen en West-Vlaanderen tussen 2019 en 2020 met ongeveer evenveel (iets meer dan 2.500 arbeidsplaatsen). In relatieve termen neemt het aantal arbeidsplaatsen in de toeristische sector af met 4,8% in Antwerpen, in West-Vlaanderen krimpt de tewerkstelling met 6,0% in de toeristische sector. In West-Vlaanderen is de afname voornamelijk gedreven door het dalende cijfer arbeidsplaatsen in de logies- en recasector.

Deelsector	Totaal arbeidsplaatsen 2019	Totaal arbeidsplaatsen 2020	Evolutie 2020 2019-
Provincie Antwerpen			
Logies- en recasector	31.321	29.019	-7,3%
Reisbureaus	1.185	1.082	-8,7%
Personenvervoer	8.086	8.027	-0,7%
Diensten voor cultuur	7.680	7.715	0,5%
Diensten voor sport en recreatie	5.021	4.854	-3,3%
Overige	1.695	1.634	-3,6%
Totaal	54.988	52.331	-4,8%
Provincie Limburg			
Logies- en recasector	15.755	14.640	-7,1%
Reisbureaus	336	314	-6,5%
Personenvervoer	3.354	3.344	-0,3%
Diensten voor cultuur	2.563	2.537	-1,0%
Diensten voor sport en recreatie	2.357	2.296	-2,6%
Overige	390	392	0,5%
Totaal	24.755	23.523	-5,0%
Provincie Oost- Vlaanderen			
Logies- en recasector	20.518	19.637	-4,3%
Reisbureaus	1.589	1.313	-17,4%
Personenvervoer	7.483	6.980	-6,7%
Diensten voor cultuur	5.663	5.798	2,4%
Diensten voor sport en recreatie	4.288	4.213	-1,7%
Overige	848	833	-1,8%
Totaal	40.389	38.774	-4,0%
Provincie Vlaams- Brabant			
Logies- en recasector	17.430	16.101	-7,6%
Reisbureaus	990	915	-7,6%
Personenvervoer	10.894	10.509	-3,5%
Diensten voor cultuur	3.918	4.059	3,6%
Diensten voor sport en recreatie	2.929	2.796	-4,5%
Overige	399	396	-0,8%
Totaal	36.560	34.776	-4,9%
Provincie West- Vlaanderen			
Logies- en recasector	28.191	25.766	-8,6%
Reisbureaus	1.121	1.170	4,4%
Personenvervoer	4.653	4.500	-3,3%
Diensten voor	4.163	4.283	2,9%

cultuur			
Diensten voor sport en recreatie	4.096	3.902	-4,7%
Overige	742	774	4,3%
Totaal	42.966	40.395	-6,0%

Bron: Toerisme Vlaanderen, bewerking: DWSE. De aantallen betreffen het aantal jobs. Voor de loontrekkenden en de overheid betreft dit het aantal jobs op 30 juni, de start van het hoogseizoen. Voor zelfstandigen gebeurt de telling in december.

- Om conclusies te trekken over de effectieve negatieve impact van de coronacrisis op de toeristische sector vandaag, is het wachten op de arbeidsplaatscijfers voor 2021. Die cijfers zullen duidelijk maken in welke mate de tewerkstelling in de toeristische sector herstelde in het Vlaams Gewest in 2021. Het verrast niet dat de tewerkstelling in de toeristische sector afnam in 2020: de toeristische sector was één van de zwaarst getroffen sectoren door de corona-beperkingen.
- VDAB beschikt niet over deze cijfers. Recent onderzoek van 'Dynam-Reg' biedt wel al enige inzichten over wat betreft de horeca, een belangrijk deel van de brede toeristische sector. Zo blijkt dat in België in 2021 het aantal werk-naar-werk transitities van één job in de horeca naar een andere job in de horeca nog niet hersteld is naar het niveau van voor de coronacrisis. Nog steeds vinden meer ex-horecawerknemers na uitstroom hun weg naar één van de commerciële dienstensectoren – voornamelijk de retail – maar ook naar de industrie. Er stromen in 2021 dus minder horecawerknemers uit naar een andere job in de horeca. Tegelijk stromen er minder werknemers in in de horeca vanuit andere sectoren. *Bron: Goesaert et al., 2022.*
- Het initiatief om aan sectorbranding te doen ligt bij sectororganisaties. De opdracht van VDAB is om potentiële kandidaten objectief te informeren over jobs. Dat doet de VDAB-bemiddelaar aan de hand van concrete vacatures. Sectoren die initiatieven nemen om hun sector en jobs in een positief daglicht te plaatsen, kunnen altijd contact opnemen met VDAB om te bespreken waar VDAB kan ondersteunen.
- Heel Vlaanderen wordt gekenmerkt door een krappe arbeidsmarkt. In elke sector ondervinden werkgevers moeilijkheden om de juiste werknemers aan te trekken. Daarom lanceerde ik deze maand samen met VDAB de campagne 'in elke werkzoekende schuilt een witte raaf'. Met de juiste opleiding en ondersteuning kan een potentiële werknemer uitgroeien tot de ideale medewerker. Op dit moment zijn er geen plannen om de federale instanties te vragen om de werkuren van jobstudenten te neutraliseren voor de toeristische sector. De federale Regering besliste deze maand daarenboven met de begrotingsbesprekingen, om het maximum aantal uren op te trekken van 475 naar 600 uur en dit voor 2023-2024.